

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **večer**, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Štajerski deželni zbor in Slovenci.

Iz Gradca 15. januarja. [Izv. dop.]

Deželni zbor končal je danes svoje zborovanje, toda še v poslednjih trenutkih svojega življenja kazal je Slovencem tisto odurno lice, katero bo na posled slovenske zastopnike odvrnilo od zbora, v kojem njihove najpravičnejše terjatve in najpohlevnejše želje drugega ne najdejo, nego zanikanje in posmehovanje. Šolski odsek izmislil si je resolucijo, katero smo že pred prazniki označili kot atentat na slovensko narodnost, in o tej resoluciji vnela se je včeraj živahna debata.

Gospod baron Güdel, kateremu se gotovo ne more očitati narodne prenapetosti, oglašil se je prvi proti nasvetu. Po njegovem mnenju ima pred vsem vlada dolžnost, da se jasno izreka v narodnem vprašanju in zlasti, da ukrene potrebne izvršilne naredbe k členu 19. državnih osnovnih zakonov. Le po tem potu se bo našel „modus vivendi“ v večjezičnih deželah. Dokler pa ni taci zakonov ali naredb, brezplodna in brezuspešna je vsaka jezikovna debata. Resoluciji on nikakor ne more pritrditi. Jedinna prava podloga za daljšo izobražbo je materni jezik. V jednorazredni ljudski šoli bi tedaj pouk v nemščini le bil na kvar učencem. V večrazrednicah pa se naj goji tudi nemščina in naj se na to gleda, da se učenci privadijo kolikor toliko nemščine.

Stari in izkušeni narodni borilec dr. Dominikuš potem v energičnih besedah naglašala slovensko narodno stališče in se izreče proti urivanju nemščine v ljudske šole. Narodna omika in narodna zavest se moreta vzgojevati le v maternem jeziku. Sklicuje se na znanega pedagoga Dittesa, kateri trdi po pravici, da mora vsaka prava omika biti v prvi vrsti narodna. Potem graja postopanje štajerskega deželnega šolskega sveta, kateri se briga jedino le za ponemčevanje štajerskih Slovencev. Kjer gre za šolske potrebe Slovencev, tam se deželni šolski svet tako vede, kakor da bi on bil odbor nemškega Šulvereina. S tem nasvetom hočete našo narodnost iztrebiti s korenino.

Baron Moskon čuti sem ter tja potrebo, čohati se nad Slovenci in iztaknil je v svoji modrosti, katere pa niti priprosti kmetje Pišečki več ne pripoznavajo, da je resolucija neobhodno potrebna in

v željah in interesu slovenskega prebivalstva. Čudni patroni! Pri vsaki volitvi usiljujejo se ti krivi prorok slovenskemu narodu, vselej jo odnesejo z dolgim nosom, potem pa izvoljenim poslancem očitajo, da je ljudstvo povse družega mnenja, kakor poslanci.

Poslanec Jerman pobija v temeljitem in obširnem govoru resolucijo. Ako nas Nemci hočejo imenovati „bindiše“, jim tega ne moremo braniti, pa beseda je zastarela in se rabi le, da bi se ločili štajerski in koroški od kranjskih in družih Slovencev, ki pa imajo vsi jeden in isti jezik, isti program in se sami le Slovence imenujejo. Nemški učni jezik za Slovence je nemogoč in ovira le pouk. Ako je vojni minister govoril, da dohajajo učenci iz šol s premalim znanjem nemščine, ni imel v mislih ljudske, temuč srednje šole. Nasvet je javni poziv do šolskih oblastev, da krenejo s postavnega pota na stezo nasilstva in nezakonitosti. Narodno vprašanje na Štajerskem se ne bo dalo rešiti povoljno, dokler se ne napravi posebni namestniški oddelek za Slovenski Štajer. Ako je takšen oddelek mogoč na južnem Tirolskem, kjer ima opraviti z malo zanesljivim italijanskim elementom, koliko lože bi posloval na Štajerskem v sredini zvestih, državi in dinastiji udanih Slovencev. Iz sedanjega glavnega mesta pa Slovenci nima drugega pričakovati, nego preganjanje in zatiranje svoje narodnosti.

Baron Kübek je jako nemiren postajal, ko je moral poslušati odločne, toda vse skozi resnične besede slovenskega poslanca. Majal je z glavo, češ, da ni tako, kakor pripoveduje govornik.

Dr. Schreiner, to je tisti mož, ki se je nekoč pritoževal, da njegovi nemški tovariši ne priznavajo njegovega tihega, pa tem uspešnejšega delovanja proti Slovincem, polemizuje s prejšnjimi govorniki in izreče, da deželni odbor že od nekdaj zahteva, da se nemški jezik ne le uči v slovenskih ljudskih šolah, ampak da je v višjih razredih učni jezik. Od vas (do slovenskih poslancev obrnen) pričakujemo, da kot deželni očetje svojemu narodu odpirate svet.

Potem oglašja se poslanec Kukovec in tudi razpravlja neumestnost, nepotrebo in škodljivost nasvetovane resolucije. Poslanec Vošnjak kaže na jugoslovanske dežele, kamor gravituje naša država. Torej ne nemščina, ampak dobro znanje slovenščine

in sorodnih jugoslovanskih narečij potrebno je štajerskim Slovincem.

Dr. Ausserer kvasi na dolgo in široko in prežvekuje vse tiste fraze, katere je že tolikrat premleval na raznih shodih.

Konečno vzdigne se baron Kübeck: „Jaz se nesem oglašil, da bi branil samega sebe, dasi bi imel za to dovolj povoda v besedah poslanca Jermana, kateremu so zdi potrebno, ustanoviti namestniški oddelek za spodnji Štajer, ker ni najti pravice v Gradci. Zavrniti pa hočem odločno silna očitavanja deželnemu šolskemu svetu. Deželna šolska oblast ne pozna družega nego postavu in ne misli na nobeno germanizacijo, še menj pa na to, da bi delala agenta za katero koli društvo.“

Proti resoluciji glasovali so le slovenski poslanci, konservativni Nemci pa so jo potegnili z liberalci.

V ravno isti seji se je storila krivica slovenski občini Sv. Krištofa v Laškem okraji. Sklenil se je namreč zakon, s katerim se je občini vzel jeden del zemlje in pridružil Laškemu trgu. Poročevalec bil je — Vesteneck, katerega tudi v Graškem zboru vselej nahajamo na tisti strani, katera najhujše nagaja Slovincem.

Dr. Dominikuš ustavljal se je taki ločitvi, pa zakon bil je vsprejet.

Danes je bila poslednja seja, v kateri so se rešili razni manjši predlogi. Potem se je sklenilo zborovanje z navadnimi formalnostmi. Slovenski poslanci pa so zapustili deželno dvorano z obnovljenim prepričanjem, da se bodo štajerski Slovenci morali prej ko slej boriti za svoj narodni obstanek z lastnimi močmi, ne da bi našli podpore vsaj tam, kjer bi je morali pričakovati, ako sedanji vladni sistem res hoče zadovoljiti tudi nenemške narode.

Deželni zbor kranjski.

(XII. seja dne 11. januarja 1886.)

Poslanec dr. Mosche poroča o prošnji Augusta Jak-a, pomočnega uradnika pri c. kr. zemljišno-odvezni komisiji, za izredno podporo in nasvetuje, da se prošnja ne usliši. Obvelja.

Poslanec Dežman poroča v imenu finančnega odseka in nasvetuje:

LISTEK.

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman.

(Spisal Charles Nodier, poslovenil Jos. Kržišnik.)

(Dalje.)

II.

To so strašni ljudje, katerim v najdaljših zimskih nočeh krvoželje ne da zatisniti oči in kateri bi zadavili mlado zaročenko, da bi se osvojili nje biserno ovratnico.

Istro so zaporedoma pridobivale in ostavljale vojske različnih narodov; živela je v dobi viharne svobode, kakeršno ima slaboten narod mej dvojnimi osvojevanjem. Zakoni se še niso znova utrdili in svoje moči izgubivša pravica je respektovala, kakor se je zdelo, celo zločine, katere bi prevrat utegnil osrečiti. V velikih političnih nemirih pridruži se nekaka varnost hudodelnih ljudi praporu, ker možno je, da zavlada državi in svetu, radi tega respektujejo ga i možje, uverjeni o svojej kreposti,

ker jim to velevala previdnost. Mnoštvo nerednih čet, v imeni narodne nezavisnosti nabranih, o čemer so vladarji jedva vedeli, privadilo je državljane na orožne tolpe (trume), prihajajoče kedar bodi z gor in razkropljujoč se na vse obale zalivove. Malodane vse navdušala so najblažja čustva ter vodilo najčistejše žrtvovanje, a za njih hrptom nabiral se je cvet onih nasilnih ljudi, kakeršnim so politični neredi samo v slepilo, v vsem oblastvom strašno zvezo, katero je vse zametalo.

Bila je odločno sovražna vsem socijalnim silam ter se javno prizadevala, razrušiti vse ustanovljene uredbe. Proglašala je svobodo in srečo, a njo je sprejavalo požiganje, grabljenje in morenje. Deset pogorelih vasij svedočilo je že o groznem delovanju bratov obče blaginje. Tako se je nazivala sprva krvolivna četa Ivana Zbogarja, dokler ni začela prestopati vse meje ter se rogati vsem zakonom.

Razbojniki so se prikazali pri Križi na Opčini, pri Materiji. Trdilo se je, da imajo v svojih rokah sam Devinski grad ter da se z vznóžja tega rta v varstvi mrkle noči kakor sestradani volkovi razhruvajo po vsem obrežji zalivovem, širše strah in

pustoto. Oplašeni ljudje so pribežali nagloma v Trst. Osobito dom Monteleonov ni bil nikakor varno zavetje. Začelo se je pripovedovati, da so videli samega Ivana Zbogarja blodečega v mračnej temi pod gradnim ozidjem. Govorica mu je pripisovala ogromen in strahovit stas. Trdilo se je, da so se mu plašno umaknole že cele trume, jedva ga uzrši. Tudi ni bil, kakor so pravili, navaden isterski ali hrvatski seljan, kakor večina spremljajočih ga pustolovcev. Narod ga je imel za vnuka glasovitega razbojnika Sočiviske, in naobraženci so govorili, da je potomec Skanderbega, Pira novovekih Ilircev. Preprosti ljudje, ljubeči vedno čudovitosti, okrasili so njegove zgodbe z najraznoličnejšimi in najnenavadnejšimi epizodami; a vsi so priznavali soglasno, da je neustrašen in brez usmiljenja. V kratkem zavilo se je njega ime v nekake davne pravljicne čase in s podobami okičeni govor tega naroda, kateremu se vsi pojmi o veličini in mogočnosti strinjajo v udaljenej prošlosti, zval ga je starega Zbogarja, če prav ni nikdo vedel, koliko let je že preživel ter nobeden njega tovarišev, katere je zajela pravica, ni mogel podati o njem ni najmanjšega pojasnila.

Gospa Albertova se je vsled svoje živahne in

Slavni deželni zbor naj pritrdi nasvetom deželne komisije sklone, da se glede izkazanih na stranke c. kr. okrajnega glavarstva Črnoljskega v proračilo spadajočih zastankov komisijjskih stroškov v skupnem znesku . . . 4969 gld. 51 $\frac{1}{2}$ kr. po odpisu že zgoraj pod točko 1 do 7 na drobno nevedenih zneskov skupaj . . . 1066 " 36 " prevzame od še ostalih predplačil v znesku . . . 3903 gld. 15 $\frac{1}{2}$ kr. jedna tretjina s 1301 gld. 5 kr. na zemljišno-odvezni zaklad pod tem pogojem, da drugo tretjino tega zastanka povrne graščina Poljane, tretjo tretjino pa dotični servitutni opravičenci.

Poslanec Faber naglašuje mnoge neugodnosti, ki so se pri delih zemljišne odveze te graščine godile, podpira odsekov predlog.

Poslanec baron Apfaltrern graja najnovejšo naredbo vlade, da morajo dela o zemljišno-odveznih zadevah izvrševati zgolj avtorizovani geometri. Potem ni mogoče vedeti, kdaj pogine morska kača zemljišne odveze, katera velja deželo in stranke toliko potov in novcev. Mnogo del o tej zadevi, postalo bodo sedaj, ako se bode ravnalo po novi naredbi ministerski, ničevih, kajti avtorizovani zemljemerji jih ne bodo hoteli uvažati, že zaradi tega ne, da si ohranijo nov zaslužek. Pri glasovanju vzprejme se odsekov predlog.

Poslanec dr. Mosché poroča v imenu finančnega odseka o računskem zaključku zemljišne odveze.

Kot blagajnična gotovina je izkazan znesek 15.974 gld. 59 kr.

Iz izkaza gospodarjenja se razvida, da znaša skupno premoženje konec

L. 1884	6,104.227 gld. 30	kr.
in da znašajo dolgovi	6,686.532 " 27 $\frac{1}{2}$ "	
da torej znaša čisti dolg	582.304 gld. 97 $\frac{1}{2}$ kr.	
in da se je torej deželni dolg znižal za 181.450 gld. 68 $\frac{1}{2}$ kr.		

Ker torej bistvenih opazk ni naglašati, ker so nadalje izdaje opravičene, in ker je računski zaključek tudi formalno v redu sestavljen, nasvetuje finančni odsek:

Visoki deželni zbor naj sklone:

1. računski zaključek zemljišno-odveznega zaklada za leto 1884 se odobri.

2. Deželnemu odboru se nalaga, da strogo pazi na to, da se zastanki na 20% prikladi od posrednih davkov točno iztirjujejo.

Predlogi se vsprejmo.

Poslanec prof. Šuklje poroča v imenu finančnega odseka o starinski odškodnini šolskih ravnateljev na ljudskih šolah in nasvetuje:

- Ljubljanskemu nadučitelju in šolskemu vodji Andreju Praprotniku nakaže se za l. 1885 donesek k postavni stanarini v znesku 100 gld. iz normalno-šolskega zaklada. V proračun za l. 1886 postavita se obe svoti v skupnem znesku 220 gld.
- Stanarina mestne nadučiteljice in ravnateljice Julije Moosove obdrži se v nespremenjenem znesku 120 gld.
- Izrečno se poudarja postavno stališče, da normalno-šolski zaklad nema nobenih dolžnostij, nastanjevati nadučitelje, oziroma nadučiteljice

bujne domišljije rada bavila z izvanrednimi mnenji; razmišljala je o Ivani. Zbogariji, odkar je v prvo začula o njem. Naglo je razvidela, da je treba ostaviti dom Monteleonov, ter se preseliti v Trst; a skrivala je Tonici svoje uzroke, boječ se nje rahločutja. I ta je slišala že o bratih obče blaginje ter o njih načelniki; oplakavala je zločine, s katerimi so se pregrešali, začuvši vest o njih. Toda ta utis se je ni zelo diral ter jej je ostavljal le plitve sledove v duši, ker je malo poznavała zlobnike; zdelo se je, kakor bi se bila ogibala misliti nanje, da ne bi bila prisiljena črtati je. To čuvstvo je presegalo mero nje sil.

Lega Tržaškega mesta je nekako žalobna, da bi ožila srce, ako bi domišljije ne bavilo veličastvo prekrasnih stavb in bogastvo jasno smehljajočih se ornih poljan. Bila je to prej pusta čer, katero je oklepalo morje; a človeški trud jo je povse preobrazil ter obudil na njej najdragocenejša prirodna darila. Potisnena mej neizmerno morje in nedostopne višine, bila je podobna ječi; a umetnost je premagala tla ter ga prerodila v sladostno bivališče. Poslopja se širijo kakor amfiteater od pristanišča gori v dvigujoče se gorje, in vrh njega se

ali skrbeti za njih stanarinsko odškodnino, ker vsa ta dolžnost jedino in izključno zadeva šolske občine, oziroma šolske okraje. Deželnemu odboru se naroča, varovati to stališče z vsemi zakonitimi sredstvi.

- Deželnemu odboru naroča se, natančno se informirati o modalitetah, s kojimi je normalno-šolski zaklad prevzel stanarino za nadučitelje v Postojini, Leskoveci, Št. Jarneji, Mokronogu, Št. Rupertu, Kranji, Št. Petru (v Ljubljani), Zatičini, Kamni Gorici, Šmihelu, Novem mestu, Kamniku in Črnolji, potem stanarino za učiteljico Frano Vernetovo v Kamniku, ter v prihodnjem zasedanju o tej zadevi poročati deželnemu zastopu. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. januarja.

Koroški deželni zbor vsprejel je zakon, da se upeljejo lovske karte po 3 gld. v korist deželnemu zakladu.

Česki deželni zbor vsprejel je Plenerjev predlog, da se volilna pravica za deželni zbor razširi tudi na petakarje. Pri določitvi volilne pravice se bodo uštevale tudi priklade.

Vnanje države.

Kolektivna nota, katero so zastopniki vele-vlastij izročili v Belem gradu, ne bode ostala brez vspeha. Garašanin je poročil po srbskem poslaniku na Dunaji, da **Srbija** ne bode zavlačevala sklepanja miru z **Bolgarijo**. Zahtevala ne bode, da bi Bolgari odstopili jej kako okrožje brez odškodnine, samo predlagala bode, da Bolgarija in Srbija zamenjata nekatere okraje v obojestranskem interesu.

Srbski kralj pomilostil je politične zločince, ne da bi se bil poprej o tem sporazumil z naprednjaško stranko. To pomiloščenje ima namen, pomiriti radikalce, ki neso zadovoljni s sedanjo vladjo, in omogočiti sestavo koalicijskega ministerstva. Do sedaj ni bilo mogoče sestaviti takega ministerstva, kajti vsi prvi vodje radikalcev bili so zaprti ali pa so živeli v pregnanstvu. Pomiloščeni pa neso politični zločinci, kateri bivajo v inozemstvu, baje zaradi tega, ker so nekateri srbski emigranti v Bolgariji narod ščuvali proti Srbom in se celo proti njim bojevali. Pomiloščenih je kakih 200 zločincev.

Turški sultan je pripravljen imenovati kneza Aleksandra **vzhodnorumelijskim** generalnim guvernerjem za pet let, zato pa zahteva, da mu knez s svojo vojsko prihiti na pomoč, ko bi Srbi ali Grki začeli vojno. Knez Aleksander pa nekda s tem ni zadovoljen, da bi ga le za pet let imenovali generalnim guvernerjem, ampak zahteva, da se imenuje za dosmrtnega generalnega guvernerja ter da naj ga prej voli narod, kajti misli, da je to dolžen vrlemu in hrabremu vzhodnorumelijskemu narodu, ki je žrtvoval kri in imetje za zjedinenje. V družih državnopravnih in finančnih vprašanjih je pa knez marsikaj pripravljen odjenjati Turčiji. Kar se pa tiče pomoči, ko bi Srbi in Grki začeli vojno, se pa knez najbrž ne bode branil, jo poslati, ko bi bilo treba. Sicer se pa ni bati, da bi Grki in Srbi začeli vojno, ko bodo zvedeli, da bodo Turki in Bolgari združeni na bojišči. Angleški zastopnik v Cargradu White si jako prizadeva, da bi dosegel ugodno rešitev vzhodnorumelijskega vprašanja za Bolgare. Izmej vele-vlastij rešenje vzhodnorumelijskega vprašanja najbolj ovira Rusija. Predno se ta stvar reši, hoče si zagotoviti svoj upliv na Balkanu. „Novoje Vremja“ piše, da bode knez Aleksander dosegel ne le zjedinenje, ampak povečal si bode svoj upliv pri Bolgarih, ako dovoli Rusiji garantije za resno pri-

bližanje, katere zahteva. Sicer bode pa Rusija zavlekla rešitev vzhodnorumelijskega vprašanja, dokler ne pride zanj ugodnejši čas. Kaka jamstva zahteva Rusija, ta list ne pove. Nasproti temu je pa angleški časopis „Standard“ izvedel iz Plovdiva, da je bolgarski knez naznanil zastopnikom vele-vlastij, da je tudi Rusija privolila zjedinenje. Kakor bi to tudi želeli, vender mislimo, da je še treba počakati, če se to obistini. „Agence Havas“ se pa javlja iz Plovdiva, da so odposlanci, ki so bili šli v Sofijo častitat knezu, tam zvedeli, da so razne vele-vlasti že načeloma pritrdile zjedinenju, in je sedaj vsa stvar zavisna samo od Turčije. Ta vest je v Plovdivu vzbudila veliko radost.

Razmere mej **Grško** in **Turčijo** so še vedno zelo napete. V Atenah premišlujejo, kako bi mogli razširiti svoje meje. Vojno bi radi začeli, pa se prav ne upajo. Na vele-vlasti se pa ne morejo več toliko zanašati, ker so v kolektivnej noti zahtevale, da Grki demobilizujejo. V Cargradu so vladni in vojaški krogi jako nevoljni na Grško. Turški častniki že težko čakajo vojne. Kako pa misli sultan, kažejo besede njegovega prvega tajnika, katere je govoril, ko je v njegovem imenu dal vojnemu ministru častno sablo. Rekel je mej drugim: „Naš vladar in gospod poklanja ti svojo lastno sablo, da braniš ž njo našo vero proti našim sovražnikom“.

Angleška vlada namerava zopet ostrejšo postopati na Irskem. Ker so Irski preveč zahtevali, se je lord Salisbury prepričal, da se ne more z njimi sporazumeti. Odpraviti misli mesto irskega podkralja in na mesto podkralja bode prevzel vlado na Irskem vladni komisar. Pa tudi irski vrhovni sekretariat mislijo zameniti z državnim sekretarjatom. Nadalje namerava vlada predložiti parlamentu nekatere stroge zakone proti Ircem. Niti praviti ni treba, da je tak prevrat vzbudil veliko nevoljo in morda bomo kmalu čuli kaj o novih grozah na Irskem.

Dopisi.

Iz Sofije v Bolgariji 28. decembra 1885. (Iz prijateljskega pisma.) Čital si v novinah, da smo Bolgari ostavili one kraje, ki smo jih bili zavzeli od sosednje neprijateljske zemlje. Ostavili smo jih, ker smo morali, ker je to bila tvrda želja evropske diplomacije. Vsi protesti z naše strani neso hasnili; kar je bilo na „zeleni mizi“ rešeno, naloženo nam je brez milosti. Ko je došla komisija, da se predstavi knezu Aleksandru, on jej je na kratko rekel: „Gospodje, vi ste došli, ali jaz nesem klical nobene komisije.“ Oni so odgovorili: „Oprostite, visočestvo, mi nismo došli, da rešujemo ali da dajemo svete, nego samo, da izpolnimo instrukcije naših vlad. Evropa je vzela na-se, da reši ko-nečno to vprašanje.“ Ne moreš si predstaviti, kakošno ogorčenje, kakšno neugodje se je v vseh nas porodilo. Ne znam, kaj bi storili v tem trenutku, da nas knez ni bil pričel uveravati, da to ne bo brez posledic, da se bode vsaj priznalo zjedinenje Rumelije z Bolgarsko. Težko je bilo, vsled take nečuvne nepravice, obvladati svoja čuvstva, pomiriti se s svojo usodo. Lil si krv, zmagal si, in nazadnje pa nič! Kaj so nam hasnile pohvale komisarjev, da oni priznavajo popolnem naše zmage nad Srbi, da Srbi imajo osobito Avstrijo zahvaliti, ker jim je pomogla, kadar je njihova sila popolnem bila razbita in je Nišu največja opasnost grozila, — kaj nam vse to hasni, ko je nam tako nečloveško odvzeto tisto, kar smo s krvjo naših hrabrih sinov

Dalje v prilogi.

javljajo postopno ovočnjaki neopisne miline, mični gozdi kostanjevi, grmičje smokev, granat, mirt in jazminov, naslajajočih vzduh in nad vsem tem se vidi ponosni vrhunec ilirskih Planin. Ta razgled spomina potnika, pohajajočega po zalivi, duhovitega korintskega kapitela: pletenica cvetja je, svežega kakor pomlad, prikrivajoča se pod skalo. V tej mamilnej a omejenej samoti ni sé opustilo nič, kar bi moglo slajšati prijetna čuvstva. Priroda je Trstu poklonila zelen hrastov gozdič, kateri se je razvil v pravi kraj razkošja: zovejo ga v deželnem jeziki Farnedo ali Gaj. Selska božanstva, prebivajoča osobito rada na srečnih obalah Jadranskega morja, niso raztrosila nikoli na manjši prostor več opojnih krasot. Gaj očaruje velikrat poleg vsega tega še s svojo samoto, ker Tržačan, zamišljen v daljne spekulacije, potrebuje prostranega in kakor nadeja brezmejnega videza. Stojč na kakej višini in priredivši si daljnogled, ozira se jako rad po obzorji, išoč udaljenega jadra. Gospa Albertova je često vodila tja Tonico, ker je samo tam nahajala razprostranjen svet, tuj onemu, v katerem je živela dotle in sposoben, vzbuditi v nje mladej domišljiji željo po novih čuvstvih. Skrbljiva sestra je izkušala razviti

v Tonici oni čut o neizmernosti, slabeči lokalne vtise in delajoči je malotrajnejše in neopasnejše. Bila je že dovolj zvedena o življenji, da je znala, da je prava sreča le v raztresenji.

Razveseljevanja v hrastovem Gaji so bila tudi sicer zelo mikalna za gospo Albertovo. Bila je dobro vzrejena ter zelo naobražena; poznavala je pesnike ter snivala često o Arkadijskih in Sicilijskih plesih, katerih pripevanja se glase toliko milozvučno. Njih se je spominjala, gledajoč poleg sebe igre istrskega naroda: v svojej ohlapnej in lahkej obleki, s širokim, cvetnimi kiticami ovenčanim klobukom dviga pastir mimohiteč rezvo mladenko ter jo posaja znova na trato; ona mu ubeži, s pregrneno glavo neizpoznana ter se izgubi v kak drug skupek, sredi svojih družic, druga drugej sličnih. Često zazveni nenadoma mej plesalci glas kakega apeninskega samotarja, pojočega dve tri kitice iz Ariosta ali Tasa: smrt Izabelino ali Sofronijino opeva, in pri tem narodi, ponašajočem se z vsemi svojimi blodnjami, imajo pesniške iluzije toliko veljave, da budé solze.

(Dalje prih.)

izkupili? In to neso kraji, kakor sami taki, kjer stanujó naši rojeni bratje Bolgari, kateri so s četverimi očmi gledali, kedaj se bodo vender rešili srbskega „terrora“. Ko je Piroc z okolico pal v naše roke, so se tamošnji prebivalci čutili, kakor da so prerodili. Vsi so skoro izjavili: „Bili smo srečni, dočakati in poljubljati naše brate, sedaj moremo slobodno umreti. Naj se naši sinovi in naše hčere vesele tistega, za katero smo mi tolikanj trpeli in težili.“ Dasi tudi so jih Srbi silili in najgroznejše terorizovali, naj se odreko svoji narodnosti, naj se imenujejo Srbe, ako tudi so jim dali puške, da bi se pred Caribrod in Pirotom bili proti svojim pravim bratom, — vsi natiski neso bili v stanji prenagniti jih, da bi se odrekli svoje zavesti, svojega značaja, svojih narodnih čutov. In moraš si li predstaviti tragično sliko, ko smo se morali ločiti z našimi brati? Ta prizor se ne da opisati. V takem slučaju je le težko moči izraziti čustva. Kadar je srce zalito s solzami, tedaj se mučno govori. Mnogi teh naših pravih bratov so zapustili svoja ognišča in so došli z nami, da se v naši domovini naselijo. Mi smo jih na potu tolažili, da to dolgo ne bo tako ostalo, da hočemo rano ali kasno zopet poskusiti naše sile. Mi trpimo, ali tako lahko ne pozabimo. Naj si to dobro zapomnijo Srbi!

Včeraj je naša domovina slavila dogodek, kateri je redek v zgodovini narodov. Rezidencija zjedinjene Bolgarske bila je tako srečna, pričakati za prvi pot koncem 500-letnega robovanja hrabre sinove domovine na čelu s svojim zmagovalnim knezom. Prizor je bil veličasten, navdušenje neopisno. Malo in veliko je hitelo naproti, da sreča, da pričaka, da pozdravi nje, ki so tako hrabro ščitili čast in dostojanstvo domovine. Da, naši vrli „sokolovi“ so to popolnem zaslužili, ker so oni nam vse; oni so povzdignili pred vsem svetom naše narodno ime; oni so bili, ki so ovenčali naše orožje s slavo. I sami tujci, ki so gledali ta dejanja, so se izrazili: „Mlada bolgarska kneževina je lahko ponosna nad tako vojsko!“

Jedna okolnost, katere ne smem zamolčati in katera najjasneje značaji srbska lopovstva, je sledeča. Ko so Srbi stopili čez našo mejo, neso le grabili in teptali vse, kar je bilo bolgarskega, nego oni so pobrali tudi kmete, da jih oddajo v Niš in Belgrad, češ, da so pravi bolgarski vojaki, katere je hrabra (?) srbska vojska zarobila. To so naši ujetniki v Srbiji, s katerimi se naši sosedi tako bahajo, s katerimi so oni preglušili celo Evropo. Zato jim sigurno nijeden ne bo hotel zavidati. Imel bi Ti še mnogokaj pisati, a zato kasneje. Jaz videl sem Ti stvari na strani Dušanovih potomcev, katerih nesem nikdar ni sanjal. No, kar sem dejal, ako Te zanima, o tem drugi pot. Povem naj Ti še to, da sem v tej vojni postal prilično dober jezdec. Sedaj sem jezdil v največji zimi skoro 14 ur brez prestanka, pa vender sem srečno dospel od Pirota do Sofije. . . .

(Pisec teh vrst je Vzhodnje-Rumeljec, inženir J. D. N—ov, ki je vlani svoje študije dovršil na Dunaji. Jugoslovanski, zlasti slovenski dijaki imeli so ga v visokih časih, pred vsem zavoljo njegovega, kakor zlato čistega rodoljubja, katero je že pred 7 leti z delom dokazal kot jeden prvih pri osvobojenju svojega naroda. V sedanjem gibanju bil je začetkom pri straži na turški meji, za srbsko-bolgarsko vojno pa je bil poklican na srbsko zemljo. Da je bil na svojem mestu s polnim navdušenjem in z mnogim svojim znanjem, o tem nobeden ne dvoji, kdor pozna moža. To je že tretji dopis, ki ga je „Slov. Narod“ priobčil iz njegovega peresa. Opomnja poročevalčeva).

Iz Ormoža 10. januarja. [Izv. dop.] Naša Čitalnica kaj lepo napreduje. 13. decembra preteklega leta napravila je veselico z dvema igrama in petjem, ki se je povsem prav dobro vršila. Igre „Sam ne ve kaj hoče“ in „Garibaldi“ so se predstavljale izborno. Razen gospodične Anke Pirnatove, ki je biser naše Čitalnice, nastopile so ta večer gospodične Terezika Magličeva, Anka Windisch-eva, Micika Freuensfeldova prvičrat na oder. Čitalnica sme se ponašati z njimi, kajti sigurnost, s katero so igrale i rešile svoje naloge, iznenadila je vse občinstvo. Izmed gospodov bil je g. Krajnc, ki je prvičrat nastopil ter se pokazal kaj spretnega in ljubeznivega igralca, g. Jesih je poznan kot izvrsten komik gosp. Vertnik kot Garibaldi napravil je mnogo smeha. Petje posebno mešani zbori pod vodstvom g. župnika Venediga

bili so izvrstni. Po končanem programu začela se je kaj živa in vesela prosta zabava, pri kateri so se posebno odlikovali pevci Središke „Edinosti“. — V nedeljo 3. t. m. imela je Čitalnica svoj občni zbor, kojega se je udeležilo precejšnje število čitalničarjev. Predsednik g. dr. Žižek pozdravlja čitalničarje, navaja delovanje društvenega vodstva, spominjač se svečanosti sv. Cirila in Metoda, imenovanja dveh častnih udov Strossmayerja in Raiča, izreče zahvalo gledališčnim igralcem in pevovodji gospodu Venedigu, spominja se umrlega uda gospoda Napasta i preselivšega uda, g. Jerška, se od kojih je bil zadnji kaj zdaten podpornik društvenega gibanja. Blagajnik gosp. Vertnik poroča da je Čitalnica imela dohodkov 322 gld. 02 kr. stroškov pa 323 gld. 62 kr. Za predsednika bil je zopet izvoljen gospod dr. Žižek, kar se z živio-klici pozdravi, za odbornike pa gg. dr. Geršak, Sattler od Velike nedelje, Vertnik, Mikl, Jezovšek in dr. Omulec. Za tem se prečita pismo prevzvišenega vladike g. Strossmayerja dne 5. decembra 1885, v kojem se zahvaljuje za diplomu, ki se glasi med drugimi takole:

„Ja Vam se mogu samo od svega srca zahvaliti i moliti dragoga Boga, da nam Hrvatom i braći Slovincem, koji smo toliko toga za svetu vjeru i za sveto našo pravo (podneli, uskori vedrije dane, i da iskrenu braću sjedini. Ako je dopušteno slutiti i sa današnjih okolnostij zaključivati to taj čas nije odveč daleko.

Čestitim članovom slavne Vaše Čitalnice srdačno moje pozdravlje a podjedno i biskupski moj blagoslov! — Vi tamo čuvate onaj kraj, da nam alpski dah i tujinski duh neradje duboko u narodnje tielo, — s toga Vam do Boga hvala!“ To naudušilo je vse navzoče, ki se v znak velikega spoštovanja s svojih sedežev vzdignejo.

Nadalje poroča g. predsednik, kako se je gospodu B. Raiču, našemu ljubljencu, diploma izročila. Peljali so se zastopniki iz celega Ormoškega okraja k njemu. Preprijazno jih je vsprejel. V znak spoštovanja do g. Raiča vzdignejo se vsi navzočni s sedežev.

Na to še poroča g. predsednik otožbo zaradi svečanosti sv. Cirila i Metoda. Celi odbor Čitalnice bil je zatožen zavoljo prestopka §. 19. postave od 15. novembra 1867 šte. 135. Očitalo se je, da je bila svečanost sv. Cirila i Metoda politična, da so se govorili politični govori, da se je ista vršila pod milim nebom, da je bil uhod vsakemu dovoljen, sploh da je bilo ljudsko zborovanje, za kar pa čitalnični odbor ni imel dovoljenja politične oblasti itd.

Pri obravnavi, ki se je dne 19. septembra l. l. pri c. kr. okrajni sodnji Ormoški vršila je odbor čitalnični odločno vse zanikoval i dokazal, da je svečanost imela cerkveni značaj in da je jedini govor, ki ga je govoril častni ud čitalnice, g. Božidar Raič, bil le zgodovinskega zadržaja. Sodnik g. Nedvek je odbor od zatožbe oprostil, a bivši zastopnik državnega pravištva g. Kosol je takoj proti temu pritožbo uložil. — Celjska sodnija naročila je Ormoškeje sodniji, da zasliši nekatere priče, ki so bile pri svečanosti navzočne. Tukajšnji žandarjski stražmešter g. Levstik, rodom Kočevce, je res našel neke svedoke, ki so svedočili, da je bil govor g. Raiča politički, da je isti govoril o mogočni Rusiji itd., ob jednem pa so tudi izpovedali, da takrat, ko se je slavnostni govor govoril, niti prisotni neso bili, torej neso mogli znati vsebine govora. Od narodne stranke se ni nikdo zaslíšal. Bila je razpisana v Celji na 10. decembra obravnava, h katerej je bil pozvan celi čitalnični odbor — a ta je odločno proti takemu strankarskemu postopanju protestoval in zahteval, da se imajo zaslišati take osebe, ki so slavnostni govor slišale in vedo soditi, je li bil govor političen, i da ima potem še jedenkrat o tem Ormoška sodnija soditi, ker pride drugače zatoženi odbor ob jedno instanco. Vsled tega ugovora je Celjska sodnija razpravo, ki bi se imela vršiti, preklicala, državnega pravdnika zastopnik pa je dobil nalog, da svoj priziv umakne, kar se je zgodilo, in s tem mislimo, da je stvar končana. — Občni zbor vzel je to na znanje, i izrazil svojo zahvalo odboru za tako možato postopanje.

V sredo 6. januarja t. l. priredila je čitalnica veselico, pri katerej so se igrale tri igre „Blaznica v prvem nadstropji“, „Kje je meja“ in „Krojač Fip s.“ Igral je razen dosedaj navedenih igralcev tudi Mohor Pirnat, ki je že lani pokazal, kako spretno se ve na odru gibati. Igralo se je poprek prav izvrstno, ljudstvo, ki se ga je vkljub jako slabemu

vremenu zbralo na stotine, bilo je jako zadovoljno, smehu in odobravanju ni bilo ne konca ne kraja. Petje bilo je kakor navadno izborno. — Pri prosti zabavi se je mladi svet malo zasukal in se veselil skoro do belega dne. — Konečno izrekamo svojo obžalovanje, da g. Krajnc tajništva in odbornštva zbog drugih poslov ni več prevzeli hotel, ker ga bode novi odbor gotovo pogrešal.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Okrajni komisar Frederik grof Marenzi imenovan je namestniškim tajnikom na Primorskem.

— (Soareja.) Deželni poslanci povabljeni so v torek zvečer ob 8. uri k deželnemu predsedniku baronu Winklerju.

— (Deželnega zbora kranjskega) današnja seja trajala je do 1/23. ure popoldne. Dovolilo se je za železnico iz Ljubljane v Kamnik 50.000 gld. Rešila se je tudi dolga vrsta prošenj. Prihodnja seja je v torek, da kakor je izrecno poudarjal deželni glavar, v ponedeljek odseki vsa svoja dela končajo, da bode potem vsak dan seja.

— (Deželni muzej „Rudolfinum“) obiščejo jutri v nedeljo ob 11. uri deželni poslanci in udje društva kranjske hranilnice.

— (Deželni zbor koroški) se danes zaključil. V včerajšnji seji razpravljale so se osobito železniške zadeve: kakor železnica iz Dravberga v Celje in železnica iz Celovca v Trst. Mestna občina Celovška predložila je peticijo v tej zadevi. Predlog gospodarskega odseka, naj se vlada naprosi, da zgradbo železnice iz Divače v Škofjeločo čim prej zakonito zagotovi in delati začne ter potem to železnico iz Škofjeloke skozi Rožno dolino v Celovec nadaljuje, vsprejel se je z vsemi proti 5 glasom. Za to železnico glasoval je tudi poslanec gosp. Einspieler, drugi slovenski poslanec g. Muri pa je bil nasproten, ker se železnica ne predlaga čez Jezerski Vrh in čez Kaplo. Sklenilo se je, da se bode železnica v Rožno dolino eventualno tudi denarno podpirala.

— (Prof. dr. Jagić) ne bode prevzel mesta Miklošičevega na vseučilišču Dunajskem, ker je dotacija za stolicu slavistike premala. Tako vsaj brzojavlja se „Nar. Listom“.

— („Slovana“) izšla je danes 2. številka. Vsebinsko priobčimo v prihodnji številki, ker nam danes prostora primanjkuje.

— (Umrli) je 14. t. m. v Šmartnem pod Šmarno goro umirovljeni župnik g. Tomaž Keber v 75. letu svoje dobe. Pokojnik, porojen 20. decembra 1811 v Kamniku, šel je po dovršenih srednjih šolah v Ljubljani v Tržaško semenišče, ker ga Ljubljanski škof Anton Alojzij Wolf ni hotel vsprejeti mej domače bogoslovce, bil tamkaj v 14. dan septembra 1838 v duhovna posvečen ter je služboval najprve v Čičih, potem v Trstu in slednjič kot župnik na Brezovici. Bil je v besede pravem pomenu mož po volji božji, skrbel je za dušni in telesni prid isterskih Slovencev ter bil jako priljubljen ne le pri narodu, marveč tudi pri ranjkem škofu Tržaškem, kateri je vrlega Kranjca stavil čisto laškim duhovnim v izgled. Da si je 30 let imel bolno nogo, opravljal je vkljub tej nezgodi vsa duhovna opravila v Istri in tudi pozneje preselivši se v svojo ožjo domovino posloval je kot duhovnik najprve na Skaručini in zdaj v Šmartnem pod Šmarno goro, kjer so ga danes zjutraj ob 6. uri izročili materi zemlji. Blag mu bodi spomin!

— (Deželno komisijo zoper trtno uš) sklicala je deželna vlada 25. t. m. Poklicani so na posvetovanje od deželnega odbora dr. Vošnjak, od c. kr. kmetijske družbe tajnik Gustav Pirc, izmed posestnikov in strokovnjakov baron Gagern in vodja Slapške šole R. Dolenc. Zborovanje vrši se pod predsedstvom deželnega predsednika barona Winklerja.

— (C. kr. kmetijski družbi kranjski) dovolilo je c. kr. kmetijsko ministerstvo za novo ustanovljeno deželno drevesnico počenši od l. 1886 300 gld. letne podpore.

— (Umrli.) Kakor smo včeraj povedali, naši so blizu železnice mlado deklico umorjeno. Še včeraj popoldne dobili so tudi morilca v pest. Na večer gnali so ga žandarji uklenjenega po mestu. Na stotine privrelo je občinstva vkupe. Morilec je neki Kralj, rodom iz Trzine, bivši zakupnik gostilne „Zum Anker“, sedaj krčmar v Tomišlji. Oženil se je bil z neko vdovo iz Kozarij, ki je s svojim prvim možem imela dvoje otrok, dečka in de-

klico. Otroka bila sta jima na potu, posebno pa deklica, imevša 700 gld. naloženega denarja. Ker se jima ni posebno dobro godilo, hotela sta si z omenjeno vsoto opomoči. Kakor se govori, dala sta najprej otrokoma jedi, pomešane s fosforom, nastrganim z žveplenk. Deček je baje za strupom umrl, deklica, ker krepkejša, je preživela. Dečka so potem vsled ovadbe izkopali, a neso našli nič pozitivnega. Kralj v obče ni bil na dobrem glasu. Pripoveduje se, da je še pred kratkim sosedu v Tomišlji kozolec zažgal. Pred dobrim mesecem odpeljali so ga bili v zapor, a zločin požiga se mu menda ni mogel dokazati, zato je zopet izpustili. Lakomnost in slabe razmere tirale so Kralja do umora lastne pastirke. Z železnim drogom udaril jo je tako silno po glavi, da je bila na prvi mah mrtva. Razburjenost nad nečloveškim očuhom je velika in vse pomiluje ubogo deklico, žrtev zverske lakomnosti. Podrobnosti tega zločina spravila bode preiskava na dan.

— (Občni zbor pevskega društva „Slavec“) bode v ponedeljek zvečer ob 8. uri v restavraciji Ljubljanske Čitalnice. Ker bodo prišle jako važne stvari na dnevni red, prosimo, da se gg. pevci, kakor tudi podporni člani mnogobrojno udeležijo tega zborovanja. Odbor.

— (Vabilo.) Dne 18. januarja priredi Ptuj-ska Čitalnica v svojih prostorih „Narodnem domu“ društven večer s plesom. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. — Pred plesom koncert diletantov iz Savinjske doline.

— (Narodna čitalnica v Rudolfovem) priredi v teku idočega predpusta le te veselice: 17. januarja: venček. — 7. februarja: Vodnikova svečanost v društvu z Dolenjskim pevskim društvom. — 21. februarja: tombola s plesom. — 9. marca: Maškarada. — Začetek vsake veselice je točno ob 8. uri zvečer. — Pri Vodnikovi svečanosti in pri maškeradi na pustni večer godla bode sedmorica godcev mestne glasbe.

— (Službeni razpis.) Na slovenskem oddelku deželne kmetijske šole v Gorici je izpraznjeno mesto ravnatelja, kateri je ob enem tudi učitelj. Za to službo je določena: a) letna plača 1200 gld. s pravico do 10 odstotnih šletnih poviškov do dopolnjenega 20 leta službe, — po kateri dobi nehajo ti poviški — in s pravico do penzije, odmerjene po pravilih, veljavnih za deželne uradnike; b) nagrada 200 gld. za ravnateljstvo in oskrbovanje šolske kmetije; c) prosto stanovanje. Zraven tega dobiva ravnatelj mesečnih 15 gld., da preskrbi s tem za šolsko postrežbo. Ravnatelj se imenuje začasno, postane pa definitiven po preteku jednega leta, ako se v tem času sponese v zadovoljnost deželnega odbora. Prošnje z dokazi sposobnosti za izpraznjeno mesto in popolnega znanja slovenskega jezika naj se podajo deželnemu odboru do konca februarja tek. leta.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 16. januarja. Pisatelj O. F. Berg umrl.

Praga 16. januarja. Mej novimi ulogami je tudi Grafa peticija za varstvo njegove osobne časti, katero so nekateri govorniki v deželnem zboru napadali. Komisijsko poročilo o znanih predlogih glede ravnopravnosti se je razdelilo. Poročilo pojasnjuje stališče večine, dodaja znane predloge Fačekove, ob svojem času objavljene vladne izjave, kakor tudi predloge manjšine, katere poročevalec je Plener. V ponedeljek obravnave o tem.

Razne vesti.

* (Madjarski šovinizem.) Mestni odbor v Budimpešti sklenil je podpirati neko neznatno erdeljsko županijo, ki je vladni predložila prošnjo: naj se na Ogerskem prepove kršćevati na tuja imena. Modri mestni odbor madjarske prvostolnice opravičuje svoj sklep s tem, da so tuja (nemadjar-ska imena) v škodo „madjarski državni ideji.“ „Obzor“, po katerem smo posneli to vest, opazja k temu: „Bože mili na svemu ti hvala! Što sve neškodti toj blaženoj državno ideji! Napokon morat ćemo jesti samo „gulaš“, da pomagjarmo i naš želudac, i nositi široke magjarske hlače, da nam i noge odgovaraj magjarskej državnoj ideji.“

* (Štrajk v tabačni tovarni Temešvarski.) 12. t. m. opoldne ustavili so v tabačni tovarni v Temešvaru vsi delavci, 3000 moških in žensk, svoje delo. S strašnim ropotom in ukanjem naskočili so tovarniške uradnike, katere zmatrajo za prave prouzročitelje pri zadnjem izplačevanju dneine

razglašene ukrepa, da se ima v bodoče še skrbiti že itak neznatna čnina. Resnih in hudih posledic ni imel ta upor in naskok, ker so prestrašeni uradniki pred napastniki pobegnili. A vsekakor ostala je od merodajne strani došla prošnja, da bi uporniki zopet pričeli in nadaljevali delo, brezuspešno, ker delavci in delavke jednoglasno in odločno zahtevajo, da se ž njimi ravna lepše in bolj človeško in da se jim dnina zboljša.

* (Izneverjenje občinskih novcev.) Komisijonelo skontrovanje občinske blagajnice v Veliki Kikindi na Ogerskem zasledilo je zadnje dni primankljaj 120.000 gold. Stolni sodnik, stolni podsodnik, občinski sodnik in blagajnik ostaviti so morali takoj urad in službo in pričela se je preiskava proti vsem drugim uradnikom. Koliko in kakšne nerednosti vladajo v Vel. Kikindi, svedoči to, da neče nihče in za nobeno ceno prevzeti vodstva pri tamošnjem stolnem sodu, ker se boji vedno večih nepravilnosti.

Poslano.

Slovo

velečastnemu gospodu

Petru Skuhali,

župniku v Središči,

priliko njegovega odhoda k Veliki nedelji.

Ko posušje v jeseni se cvetice,
Objane srca toga in bridkosti,
Ko poslovje se miloglasne ptice,
Človeštvo mine srčna veselosti;
Tako se nas je žalost polastila,
Navdal nam srca silni je nemir,
Ko Tebe, blagodušni naš pastir,
Od nas pozvala je dolžnosti sila.

Veselosrečen bival si med nami,
Pastiroval le malo kratkih let,
Ko zemlja, če jo solnčna luč predrami,
Vesel je Tvoje delavnosti svet! —
Glej sladkosočni plod na vinski trti,
Vesolja poln ga kmetič gleda rad:
Tvoj trud rodil bo plemeniti sad,
Ko oplemenjeno drevó na vrti!

Odšel si, a ne vendar v kraje tuje,
Ko bil si, v domovini boš ostal,
To srca nam z veseljem napolnjuje,
To teši našo srčno bol in žal.
Navdaja srca nada nam vesela,
Da kakor cvetke daje nam pomlad,
Ti neprestano boš povsodi rad
Za rod človeški vršil dobra dela.

Ko bil dosle si, še odsle ostani,
Za božjo slavo delavec goreč,
Skrbnó napadov rod slovenski brani,
Krepkó bojuj se za domačo reč.
Čvrst steber bodi dragi domovini,
Od nas oddaljen, ne pozabi nas;
Usliši naše prošnje mili glas:
Naj vedno Ti ostanemo v spomini!

B.

Poslano.

Bolezni vsake vrste, zlasti bolezni živcev, padico, bolečine v želodci, nervozno šumenje po ušesih, trganje po ušesih, slab posluh, glavobolje, migreno, bledico in mrtvico ozdravlja po racionalnej zanesljivi metodi. Pri bolnih na pljučah in nadišljivih dosežemo v štirih tednih čudovite vspehe. Prosimo obširno poročilo poslati nam s pridejano marko za odgovor.

Privatna klinika „Freisal“
v Solnogradu. (Avstr.)

(708-7)

Umrli so v Ljubljani:

12. januarja: Jakob Verbaša, črkostavec, 28 let, Sv. Florijana ulice št. 7, za jetiko. — Jera Orli, gostija, 72 let, Kravja dolina št. 11, za rakom.
13. januarja: Marija Hrvat, gostija, 71 let, Kravja dolina št. 11, za starostjo.
14. januarja: Fidej Konec, klobučar, 85 let, Sv. Petra cesta št. 30, za starostjo.
15. januarja: Ana Jenko, tesarjeva hči, 9 mesecev, Dunajska cesta št. 8, za božjastjo.

V deželnej bolnici:

12. januarja: Fran Tomec, črevljar, 86 let, za jetiko. — Liza Mohar, delavka, 38 let, za jetiko.

Tujci:

15. januarja.

Pri stonu: Braun, Stein z Dunaja. — Linhardt iz Budimpešte. — Fredy z Dunaja. — Sever iz Trsta. — Giesel z Dunaja.
Pri maitel: Schindler, Steinmasler, Angerer z Dunaja. — Heinrich iz Gradača.
Pri cesarji avstrijskem: Klaus iz Gorice.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
15. jan.	7. jutraj	737-15 mm.	-3-8° C	sl. szh.	obl.	
	2. pop.	737-87 mm.	-3-4° C	sl. svz.	obl.	0 00 mm.
	9. zvečer	737-87 mm.	-5-8° C	sl. zah.	obl.	

Srednja temperatura — 4-6°, za 2-2' pod normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 16. januarja t. l.

Pšenica, hktl.	gl. kr.	Špeh povojen, kgr.	gl. kr.
Rež,	5 66	Surovo maslo,	— 64
Ječmen,	5 50	Jajce, jedno,	— 35
Oves,	3 0	Mleko, liter,	— 8
Ajda,	4 39	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	5 06	Telečje	— 58
Koruz,	4 87	Svinjsko	— 45
Krompir,	3 —	Koštrunovo	— 35
Leča,	8 —	Pišanec	— 50
Grah,	8 —	Golob	— 17
Fižol,	8 50	Seno, 100 kilo	2 05
Maslo, kgr.	— 90	Slama,	2 05
Mast,	— 74	Drva trda, 4 metr.	7 60
Špeh frišen,	— 50	„ mehka, „	5 50

Dunajska borza

dné 16. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	84 gld. 15 kr.
Srebrna renta	84 „ 30 „
Zlata renta	112 „ 40 „
5% marena renta	101 „ 25 „
Akcije narodne banke	871 „ — „
Kreditne akcije	297 „ 75 „
London	126 „ 80 „
Srebro	— „ — „
Napol.	10 „ 03 1/2 „
C. kr. cekini	5 „ 93 „
Nemške marke	62 „ 10 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 123 „ — „
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 170 „ 25 „
Ogrska zlata renta 4%	101 „ 30 „
5% papirna renta 5%	92 „ 95 „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 „ — „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 117 „ 50 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	126 „ 70 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	116 „ 10 „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 „ 80 „
Kreditne srečke	10 gld. 178 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 40 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 103 „ 50 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	198 „ 2 „

Zahvalo

izrokam vsem, kateri so se v tako obilnem številu udeležili pogreba našega nepozabljivega sina, oziroma brata in svaka, gospoda

JAKOBA VERBAJSA,

črkostaveca,

posebno pa gospodu vitezu Heyrowskemu, polkovniku pešpolka št. 17, da je blagovoljno dovolil vojaško godbo, društvenikom društva tiskarjev za ureditev pogreba, prelepi vane in obilno udeležitev, sl. pevskemu društvu „Slavec“ za ginjivo petje, tako tudi vsem darovateljem prelepih vencev in obiskovalcem ranjcega mej boleznijo.

V Ljubljani, 15. januarja 1886.

(31)

Žalujoči ostali.

Izhaja od 1. januarja 1857. leta.

Izhaja Vabilo na naročbo Izhaja
30. leto. za 1886. leto 30. leto.
na velik političen in literaren ilustriran tednik

„NEVA“

ki daje za sedem rubljev (za inozemstvo 9 rubljev) toliko različnega berila za čitanje in tako dragoceno premije, kakor noben drug list v Rusiji in sicer izide vsako leto

52 številke velike oblike, po dve tiskani polji, z lepimi podobami, z različnimi, dobro izbranimi članki o politiki, znanstvu, slovstvu itd.

Poleg tega pa daje brezplačno sledeče premije:
12 knjig izbranih romanov in povestij pod obnim naslovom „Čitalnja“, v vsaki knjigi bode jeden cel roman, kar ne daje noben list v Rusiji, pri katerih se navadno romani vlečejo po cele mesece. Posamezni tak zvezek stane najmanj dva rublja.

Vrhu tega daje list, raze velikega števila podob v listu, 3 velike podobe iz ruskega življenja, jako umetno izdelane z oljnatimi barvami, ki so vredne petnajst rubljev.

Kateri želé dobiti podobne nepoškodovane po pošti, naj doplačajo 1 rub. 25 kop. — Premije dobé le tisti naročniki, ki se uroče za celo leto.

Redakcija in glavna kontora gazeti „Neva“: St. Peterburg, Newskij pr., dom Nr. 64, protiv Anjičkina dvorca.

Odlikovan s pohvalo Njega Veličastva cesarja avstrijskega! (755-2)

Okrepčujoči, ozona bogati

gozdni duh v sobi

se doseže le s razpršenjem lekarja Ghyllany-ja gozdnega bouqueta.

Pripravljen je iz svežih koniferenih brstov in lepo dišočih gozdnih cvetov, razkuži in čisti zrak, oživlja sapne organe, ter bi ne smel manjkati v nobenej otroškej, bolniškej in sploh stanovanjski sobi. Ako se pridene kopalnej vodi, gozdni bouquet s svojim okrepčujočimi in oživljalnimi kakovostmi dobrodejno upliva na živce in kožo, ravno tako se lahko prilje vsak dan vodi za umivanje. Zaradi trajnega svojega lepega duha je gozdni bouquet odlična za parfumovanje v sobi in izvrsten parfum za robce. 1 velika steklenica 1 gld., majbna 60 kr.

Glavna zaloga in tovarnica: G. Wettendorfer, Wien, Hernals. Zaloga v Ljubljani: G. Piccoli, lekar.

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski pisatelj René LeFebvre. Poslovenil * * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 535 strani. Stane 60 kr., po pošti 70 kr.

Za dragocenim korenem.

Povest iz življenja kitajskih pogostnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 strani. Stane 25 kr., po pošti 30 kr.

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

N o v.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Matorrh. — Ml. 8°, 32 pol. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Časnikarstvo in naši časniki. Spisal * * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 19 pol. Cena 70 kr., po pošti 75 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznavske knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Prešeren, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenska, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstovo z grozdom na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinec. Velja 15 kr.

II. zvezek, ki obsega: Erazem Tattenbah, izvirna povest, spisal J. Jurčič. Velja 25 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal H. Revère, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 15 kr.

Za vse 4 zvezke naj se priloži še 15 kr. poštnine, za posamezne zvezke pa 5 kr.

Kri čistilni čaj.

Melbourne 1880.

Odlikovan pri svetovnih razstavah.

Sydney 1879.

Priznano za to, za kar se ponuja, in poleg tega z dovoljenjem c. kr. dvorne pisarne s sklepom z dne 7. decembra 1858 in pozneje z dne 28. marca 1861 s patentom Njega Velikostva cesarja pred ponarejanjem zavarovano, kar se še pri nobenem domačem zdravilu ni zgodilo. V tem slučaju gre za že dolgo časa slavnoznani

kri čistilni čaj gosp. lekarja Wilhelm-a v Neunkirchen-u na juž. žel., Spod. Avst., kateri je po tisočih skušnjah s svojim antiartritidnim in antirevmatičnim uplivom s čiščenjem krvi in sokov pri

trganji in revmatizmu

mnogo pripomogel k zdravju. Da se ozdravi nepravilno mešanje krvi, treba je nekaj časa rabiti kako zdravilo, prirodno vodo itd., in na podlagi te skušnje upeljalo se je zdravljenje v toplicah in vodnih zdraviliščih itd. Ravno tako in sicer z izvrstnim vspehom, ne le samo gotovo, ampak bolje in koreniteje, kakor vsako zdravljenje v toplicah ozdravi Wilhelm-ov kri čistilni čaj (če se dalje časa rabi kot spomladansko, poletno, jesensko in zimsko zdravilo) vse bolezni, ki izvirajo iz onesčiščenja krvi. Tako blaga se kaže ta tekočina za človeštvo, kakor so različne bolezni, ki izvirajo iz spridenja krvi. Zategadelj je, kjer okoliščine zaradi pomanjkanja časa ali pa sredstev ne dopuščajo obiskati kakih dvomljivih toplic, pri trganji po udih, pri vseh zastaranih, trajajočih boleznih (odprtih otročjih nogah, vedno gnojčih ranah), izpuščajih, vsakovrstnih mozoljih, grintah, hudih in nevarnih oteklinah, Wilhelm-ov kri čistilni čaj jedino in bližnje zdravilo za vsacega, ki si hoče utrditi in ohraniti zdravje in življenje.

Pitje čaja v obliki ovretka zdravilnih zelišč kaže se kot polagoma raztapljajoče in urin goneče sredstvo za notranjo rabo, s čemer cel organizem telesa nekako prešine in v posameznih delih ustanovi normalno odločitev (ako se je kje motila). Zaradi tega je kri čistilni čaj posebno dobro zdravilo pri boleznih na jetrih in vranici, nadalje pri zlati žili, zlatenici, zapirani vodi in slabem želodcu itd. Pa tudi bolezni sekundarne nature, kakor napenjanje, zabasjanje, polucije, moško slabost, ženski tok itd., škrofeljne itd. radikalno ozdravi kri čistilni čaj. Da tako domače sredstvo, ki se tako zelo potrebuje, lahko zapelje k slepariji in ponarejanju, se lahko razume, tedaj je treba kri čistilni čaj dobivati naravnost od izvora, namreč od Frana Wilhelm-a, lekarja v Neunkirchen-u pri Dunaji, ali pa pri spodaj navedenih zalagah.

Naposled je še omeniti, da jeden zavitek zadosti za osem dni in da je vsakemu zavitku dodan navod, kako rabiti, v raznih jezikih. Cena zavitku avst. velj. gld. 1.—.

Brošura o zdravilnih vsehah zastoj in franko.

V Ljubljani: Peter Lassnik. V Postojni: Anton Leban, lekar. V Škofji Loki: Karol Fabiani, lekar. V Kranji: Karol Savnik, lekar. V Kostanjevici: Alojzij Gatsch. V Metliki: Fr. Wacha, lekar. V Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekar. (744—3)

V NARODNI TISKARNI v LJUBLJANI

dobi se knjižica

„Tisočletnica Metodova.“

Spisal duhoven ljubljanske škofije.

Cena 10 kr.

Cisti dobiček te knjižice namenjen je v podporo slovenskega šolstva osnovani „Družbi sv. Cirila in Metoda.“ (518—18)

Piccoli-eva esenca za želodec.

G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pism in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bodeenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasjanje, hemeroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v skatljah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc. Pri večem številu dobi se primeren odpust.

(318—39)

Cena steklenic 10 novc.

Zoper jetiko!

Radgostski

universalni čaj

in rožnovski maho-rastlinski celtilčki,

priporočajo se posebno za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolezni, posebno za sušico, želodčno slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pism razpolagajo se v prepičanje

Gospodu lekarju J. Seichertu v Rožnavi.

Uže tri mesece boleha moja supruga za nevarno pljučno boleznijo. Ker se mi je od mnogih strani priporočalo, prosim, da mi pošljete povratno 1 zavitek Radgostskega čaja in 2 skat. maho-rastlinskih celtilčkov. Naslov:

Zupan v Črešnjevci poleg Ilirske Bistrice.

Gospodu lekarju J. Seichertu v Rožnavi.

S tem vas prijazno prosim, pošljite mi svojega izvrstnega Radgostskega univerzalnega čaja, ki me je popolnem ozdravil mojega dolgoletnega hudega katara v želodcu, zopet 2 zavitka prej, ko mogoče, po poštenu povzetju. Preverjen sem, da bode ozdravil tudi mojo soprogo, ki za isto boleznijo boleha. Prosim vas pa na dalje tudi, da mi pošljete še dva zavitka vaših maho-rastlinskih celtilčkov, katere rabijo moji otroci zoper oslovski kašelj.

S špoštovanjem undani

F. Müller, vodja.

Ronov, na Češkem, 26. aprila 1878.

Vaše blagorodje!

Izvolite mi brzo poslati s poštnim povzetjem 2 zavitke Radgostskega univerzalnega čaja in 2 skat. lječi Rožnavskih celtilčkov. — Oboje se je dobro obneslo. Naslov:

Theresia Zoufaly,

cale dei tintori, III. piano casa Madovič a Zara (Dalmacija).

Vaše blagorodje!

Ker se mi je vaše izvrstno zdravilo od mnogih strani toplo priporočalo, zato vas prosim, da mi kmalu pošljete s poštnim povzetjem 3 zavitke Radgostskega univerzalnega čaja in 3 skat. maho-rastlinskih celtilčkov. Udani

Ivan Poduška,

lovce grófa Choteka v Neštunu pri Klok v Sremu.

Od tega po zdravniški razloži in predpisih pripravljeni čaj, vežja za 14dnevno rabo pripravljeni paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna originalna skatija Rožnavskih maho-rastlinskih celtilčkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posébe.

Radgostski universalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtilčki dobivajo se vedno le v lekarni J. Seichertu v Rožnavi na Moravskem, in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarji: W. Mayr v Ljubljani, W. König v Mariboru, S. Mittelbach in J. Cejbek v Zagrebu, Barmherzige Brüder in A. Nedved v Gradcu, A. Marek in J. Kupferschmid v Celju, O. Russheim v Lipnici, Carl Grabacher v Murau, J. Illing v Rottemanu, W. Thurnwald v Celovcu.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materijalnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda za oči, prirejena natanko po starem rodbinskem receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči, pripravna je za okrepitje in vzdržanje vida v vsaki starosti; v kratkem ozdravi, ne da bi bolnika motila v njegovem poklicu, trdnosti ali stari prisad na očeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi sitno solzenje.

Izvirna steklenica z navodom za rabo velja 70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava se dobi samo naravnost iz lekarne v kopelišču Rožnavi.

Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno ozdravlja putiko, trganje po udih in vsake vrste slabost v živcih in kitah, Izvirna steklenica 70 kr. av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se dobi samo naravnost iz lekarne v Rožnavi (Moravska). (19—2)

Konkurenca

slepariji s konjskimi žebrakami!

Že 87 let obstoječa

C. kr. deželno privilegovana

tovarna za žebrake in koce

poprej

(729—6)

Lichtenauer-ja udove in sinov

razpošilja po svoji Dunajski zalogi

KONJSKIH ŽEBRAK

190 cm. dolgih in 130 cm. širokih, ne pokončljive baze, temne barve, z živčastimi kraji, po

gld. 1.60

z zavijanjem vred.

Kdor jih vzame 10, dobi jedno po vrhu, ali se mu pa cena za 10% zniža.

Samo zaradi velikanske izdeljave in razproda smo v stanu žebrake take nenavadne velikosti in odlične baze tako ceno prodajati. Na stotine pohvalnih pism je vsakemu na ogled.

Razpošilja se po poštenu povzetju. Neugajajoče blago se brez ugovora nazaj vzame.

Dobro naj se pazi na naslov:

Pferde-Decken-Fabriks-Haupt-Niederlage,

Wien, I., Rothenthurmstrasse 14.

Svarilo!

Vsacega svarimo pred kupovanjem od tacihi firm, ki se bojé javno podpisati svoje ime in neopravičeno posnemajo našo anonco.

!!Previdnost je potrebna!!

38letno preskušeno zdravilno sredstvo, sedaj svetovni izdelek.

Mej mnogobrojnim boleznimi, katere more prenašati človeški rod, imamo pa tudi zdravilo, katero mu pomaga v bolečinah in ga ozdravi. Pri vratnih, prsnih boleznih, boleznih želodca in pomanjkanju krvi itd. je Ivana Hoffa sladni izvleček čudovito pomagal in rešil nevarnosti. Njega Velikostvo kralj Kristijan Danski pravi: Skušil sem na sebi in na mnogih mojih znancih z veseljem zdravilni upliv Ivana Hoffa sladnega izvlečka. Njega Velikostvo kralj saksoski pravi: Dobro je del kraljici materi. Akademije dale so Ivanu Hoffu za njegovo izumitev zdravilnega sladnega izvlečka kolajne in knezi diplome dvornega založnika, vkupe 60 visokih odlikovanj. 37 let je minulo, odkar je izumljeno to sredstvo, prodaja že v 27.000 zalogah v vseh delih sveta in 2000 časnikov prinaša zahvale za zadobljeno ozdravljenje iz vseh dežel in v vseh jezikih.

Gosp. IVANU HOFFU,

izumitelju in jedinemu izdelovatelju pristnih sladnih izdelkov, c. kr. dvornemu založniku skoraj vseh vladarjev evropskih itd. itd.

Dunaj, I. okraj, Graben, Bräunerstrasse 8.

V Tolni, 17. junija 1885. Dne 26. maja doposlani sladni izdelki so se jako dobro pokazali. Več let trajajoče mučno kašljanje počema, slast do jedi se je povečala. Prosim, pošljite mi z vračajočo pošto 33 steklenic zdravilnega piva iz sladnega izvlečka. S spoštovanjem dr. Hugo Rust, c. kr. polkovnik zdravnik 7. huzarskega polka v Tolni na Ogerskem.

V Kolinu na R., 2. julija 1885. Zahvaljujem se vam iz vsega srca, da sem zopet ozdravel vsled uživanja Vašega zdravilnega piva iz sladnega izvlečka. Pet let sem bolehal na neke bolezni v želodcu in sem se ozdravil, ko sem porabil 85 steklenic Vašega sladnega piva. Martin Kaczmarek, gostilna pri levu. (691—5)

Opomba. Sladni izvlečki se ponarejajo, na kar mora paziti zdravnik in bolnik. Pristni sladni izdelki Ivana Hoffa morajo imeti varstveno znamko (podoba izumitelja Ivana Hoffa in podpis Ivana Hoffa).

Cene na Dunaji: Zdravilno pivo iz sladnega izvlečka (z zabojem in steklenicami): 6 steklenic gld. 3.82, 13 steklenic gld. 7.26, 28 steklenic gld. 14.60, 58 steklenic gld. 29.10. — Koncentrovani sladni izvleček: 1 flacon gld. 1.12, pol flacona 70 kr. — Sladna čokolada: pol kila I. gld. 2.40, II. gld. 1.60. — Sladni bonboni v zavitkih à 60 kr., 30 kr. in 15 kr. — Manj kot za 2 gld. se ne pošlje.

Vse prodajalnice so za prodajo na drobno pooblašene z litografovanim barvnim plakatom.

Glavna zaloga v Ljubljani: Peter Lassnik.

V Kranji: Josip Dolenc. V Postojni: Duxat & Dietrich. V Kočevju: Ed. Hoffmann. V Gorici: G. Cristofolotti, c. kr. dvorna lekarna. V Krškem: Rup. Engelsperger. V Rudolfovem: Dominik Rizzoli, lekar. V Zagrebu: Salvatorjeva lekarna, knežsko-krofijska lekarna in lekarna usmiljenih bratov. V Celju: Marek, Kupferschmidt, lekarja J. Matič. V Reki: N. Pavačič, F. Jechel, G. Catti, lekarji. V Celovcu: W. Thurnwald, lekar. V Mariboru: F. P. Hlašek. V Ptuiju: J. Kasimir. V Pulji: G. B. Wassermann, lekar. V Trstu: Francesco S. Prinz, via Aquedotto, Carlo Zanetti, J. Serravallo, lekar. V Beljaku: Dr. Kumpf, F. Scholz, lekarja, R. Canavall. V Zadru: Cristoforo Mazzocco.

